

Motie

392

Motie over een niet op de agenda opgenomen raadsvoorstel of onderwerp.

Onderwerp motie: Stillegging van het gebruik van de bouwweg Starrenburg III en monitoring van gezondheids- en milieurisico's door de aanwezigheid van illegaal aangebrachte staalslakken.

De raad van de gemeente Voorschoten in vergadering bijeen d.d. 4 juni 2026
gehoord de beraadslaging,

Constaterende:

- a. dat omwonenden van de bouwweg Starrenburg III melding hebben gemaakt van gezondheidsklachten zoals keelpijn, tranende ogen en luchtwegirritaties;
- b. dat de Omgevingsdienst West-Holland (ODWH) op 12 mei 2026 heeft bevestigd dat in de ondergrond van de bouwweg een niet-vormgegeven bouwstof is toegepast die grotendeels uit LD-staalslakken bestaat, afkomstig van staalproducent Tata Steel in IJmuiden, en dat deze toepassing heeft plaatsgevonden zonder de vereiste vergunning en met gebruikmaking van een milieuverklaring bodemkwaliteit die niet voldoet aan de Regeling bodemkwaliteit 2022;
- c. dat de ODWH op 22 mei 2026 een last onder dwangsom heeft opgelegd aan De Raad Bouw en uitvoerend aannemer WB Infra, inhoudende dat zij de situatie dienen op te lossen door óf het alsnog verkrijgen van een vergunning óf het verwijderen van het materiaal binnen vier weken, en dat legalisatie vooralsnog niet aannemelijk wordt geacht mede vanwege de gemiddelde hoogste grondwaterstand ter plaatse;
- d. dat de werkzaamheden via de bouwweg desondanks zijn doorgedaan na het opleggen van de last onder dwangsom, waarmee de overtreding voortduurt en de blootstelling van omwonenden aan staalslakkenstof aanhoudt;
- e. dat de gemeenteraad op 31 mei 2026 een brief heeft ontvangen (stuknr. 3131) van een directbetrokkene bij een vergelijkbare staalslakkenstort in Hellevoetsluis in 2018, die op basis van eigen ervaring, rechterlijke uitspraken en een advies aan de staatssecretaris van I&W waarschuwt voor de gezondheids- en milieurisico's van staalslakkenstof, inclusief gedocumenteerde brandwonden en luchtwegschade bij mensen en dieren op aanzienlijke afstand van de stortplaats;

Overwegende:

- f. dat de geactualiseerde ministeriële Circulaire Toepassing van staalslak en hoogovenslak(zand) als bouwstof in een werk (Staatscourant 2024, nr. 14040, 8 mei 2024) expliciet stelt dat het gebruik van staalslakken zonder adequate voorzieningen wordt afgeraden vanwege de grote kans op nadelige gevolgen voor het milieu, dat stofvorming bij werkzaamheden met niet-vormgegeven bouwstoffen een risico vormt op irritatie van slijmvliezen, en dat het bevoegd gezag bij geconstateerde overtredingen bestuursrechtelijke maatregelen dient te treffen die in het meest vergaande geval inhouden dat toegepast materiaal moet worden verwijderd;
- g. dat de Rechtbank Rotterdam op 8 juli 2025 (ECLI:NL:RBROT:2025:8004, zaaknr. 83/101125-20) een verdachte strafrechtelijk heeft veroordeeld wegens het opzettelijk niet naleven van de zorgplichten uit de Wet bodembescherming en de Wet milieubeheer bij een identieke staalslakkenstort in Hellevoetsluis in 2018, waarbij de rechtbank vaststelde dat omwonenden brandende ogen, longklachten en brandwonden hebben opgelopen door stofverspreiding, en dat de verdachte bij herhaling aanmerkelijk tekortschoot in zijn zorgplicht om bodemverontreiniging en gevaar voor de gezondheid te voorkomen;
- h. dat LD-staalslakken calciumoxide (ongebliste kalk, pH 13) en zware metalen bevatten waaronder chroom, vanadium, lood en mangaan, dat deze stoffen bij contact met grond- of regenwater uitlogen en grond- en oppervlaktewater verontreinigen, en dat Voorschoten bekendstaat om zijn hoge grondwaterstanden waardoor het risico op uitloging ter plaatse extra groot is;
- i. dat het GGD-advies aan het college over de stof afkomstig van de staalslakken in Starrenburg III, gelet op de inmiddels beschikbare ervaringen, rechterlijke uitspraken en de geactualiseerde ministeriële circulaire van 2024, als gedateerd en ontoereikend moet worden beschouwd;
- j. dat op grond van de Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD, van kracht sinds 25 juli 2024) grote bedrijven gehouden zijn de gehele waardeketen op negatieve milieu- en gezondheidseffecten te onderzoeken en deze zoveel mogelijk te voorkomen of te stoppen, en dat dit college en de raad de CSDDD kunnen inzetten als juridisch instrument om de kosten

Motie

392

van opruiming en sanering neer te leggen bij de eerste schakel in de staalslakkenketen, te weten Tata Steel;

- k. dat de ODWH namens het college van B&W gemandateerd is voor vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu en bodem, maar dat de eindverantwoordelijkheid voor de bescherming van de leefomgeving en de volksgezondheid bij het college ligt;

Van oordeel:

- l. dat het college als bevoegd gezag onder de Omgevingswet (artikel 2.11 Besluit activiteiten leefomgeving) de wettelijke zorgplicht heeft om alle redelijkerwijs mogelijke maatregelen te nemen om nadelige gevolgen voor veiligheid, gezondheid en milieu te voorkomen, en bij gebleken onvermogen daartoe het gebruik van de desbetreffende bouwstof achterwege te laten;
- m. dat het voortdurend gebruik van een bouwweg waarvan vaststaat dat de ondergrond illegaal aangebrachte LD-staalslakken bevat, onverenigbaar is met deze zorgplicht en met de plicht om de volksgezondheid van de inwoners van Voorschoten te beschermen, in het bijzonder nu een vergelijkbare situatie in Hellevoetsluis heeft geleid tot een strafrechtelijke veroordeling wegens het niet naleven van diezelfde zorgplichten;
- n. dat het GGD dringend haar advies dient te herzien op basis van de actuele wetenschappelijke inzichten, de geactualiseerde ministeriële circulaire van mei 2024 en de inmiddels beschikbare documentatie van gezondheidsschade bij vergelijkbare casussen, en dat de ODWH onmiddellijk dient te starten met monitoring van de concentraties calciumoxide (pH 13), chroom, vanadium, lood en mangaan in de directe omgeving van de bouwweg;

Verzoekt het college:

- om op basis van artikel 2.11 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en de gemeentelijke zorgplicht onder de Omgevingswet het gebruik van de bouwweg Starrenburg III per direct stil te leggen zolang de staalslakken niet zijn verwijderd;
- om de ODWH per direct opdracht te geven te starten met monitoring van calciumoxide (pH 13), chroom, vanadium, lood en mangaan in lucht, bodem, grondwater en oppervlaktewater in de directe omgeving van de bouwweg, mede met het oog op de hoge grondwaterstanden in Voorschoten, en de raad over de meetresultaten te informeren;
- om de GGD op te verzoeken haar advies over de gezondheidsrisico's van staalslakkenstof te herzien op basis van de geactualiseerde ministeriële circulaire van mei 2024, de uitspraak van de Rechtbank Rotterdam van 8 juli 2025 en de gedocumenteerde ervaringen uit vergelijkbare casussen, en de raad hierover binnen vier weken te informeren;
- om de mogelijkheden te onderzoeken en de raad te informeren over de inzet van de CSDDD om de kosten van sanering en opruiming te verhalen op Tata Steel als eerste schakel in de staalslakkenketen, en daartoe zo nodig juridisch advies in te winnen;
- om de bouwweg niet eerder vrij te geven dan nadat de staalslakken volledig zijn verwijderd, de bodem is gesaneerd en gecertificeerd vrijgegeven, en de ODWH heeft bevestigd dat de meetwaarden voor genoemde stoffen voldoen aan de toepasselijke normen.

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:
Esther Hendriksen - FVD

Aantekening griffier:
De motie is verworpen.

Stemuitslag

10% Voor

90% Tegen

Toon stemmen

● VS - FVD (2)

● VS - CDA (2), VS - D66 (3), VS - PRO (5), VS - SP (1), VS - Voorschoten Lokaal (3), VS - VVD (4)